

تفسیر سورہ مبارکہ الحاقہ

برگرفته از تفسیر نور

دبیرستان روزبه (دوره اول)

آیات ۹ تا ۱۳

سال تحصیلی ۹۹۰۰

ترم اول

بسم الله الرحمن الرحيم

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ
بِالْخَاطِيَةِ» ۹»
و (مردم) مناطق زیر و رو شده

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً
رَابِيَةً» ۱۰»
پروردگارشان را سرپیچی کردند و خداوند آنان
را به قهری فزاینده و سخت بگرفت.

إِنَّا لَمَّا طَعَى الْمَاءَ حَمَلْنَاكُمْ فِي
الْجَارِيَةِ» ۱۱»
همانا (در زمان نوح) چون (با اراده و قهر ما) آب
طغیان کرد شما را در آن کشتی روان سوار
کردیم.

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيهَا أُذُنٌ
وَاعِيَةٌ» ۱۲»
تا آن را وسیله تذکری برای شما قرار دهیم و
گوشی که شنواست آن را ضبط کند.
پس آنگاه که در صورت دمیده شود یک دمیدنی.

فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ نَفْحَةً وَاحِدَةً» ۱۳»

نکته ها:

- «مؤتفكات» جمع «مؤتفكة» از «اتتفاك» به معنای زیر و رو شدن و مقصود از آن مناطق قوم لوط است. «رابیه» از ربا به معنای رشد فزاینده است و عذاب رابیه یعنی عذاب سخت.
- «تعیها» از «وعی» به معنای حفظ و فهم و پذیرش است.
- زمخشری، فخر رازی، مراغی، قرطبی، از مفسران اهل سنت و شیخ طبرسی، ابوالفتوح رازی و علامه طباطبایی از مفسران شیعه، روایاتی را نقل کرده اند

که بر اساس آن، «أُذُنٌ وَاعِيَةٌ» به حضرت علی علیه السلام تطبیق شده است. و مفرد بودن کلمه «أُذُنٌ» تأیید همین نکته است که آن که تمام حقایق را حفظ کرده یک گوش بیشتر نبوده است.

پیام ها:

- ۱- قوم لوط در چندین منطقه بودند و همگی هلاک شدند. «مُؤْتَفِكَاتُ»
- ۲- اطاعت از پیامبران، واجب و مخالفت آنان سبب نابودی است. «فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً»
- ۳- نافرمانی انبیا، کیفر دنیوی نیز دارد. فَعَصَوْا... فَأَخَذَهُمْ
- ۴- خداوند اتمام حجت می کند، اول پیامبر می فرستد، اگر مردم نافرمانی کنند، با قهر خود آنان را می گیرد. فَعَصَوْا رَسُولَ... فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً
- ۵- قهر الهی شدید است. «أَخَذَةً رَابِيَةً»
- ۶- خداوند در لابلای قهر و عذاب، به گروهی لطف می کند. «لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ»
- ۷- مردم جزیره العرب از باقیمانده نسل نوحند. «حَمَلْنَاكُمْ»
- ۸- از حوادث تلخ باید عبرت گرفت. «لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً»
- ۹- حفظ آثار و تاریخ و کلمات یک ارزش است. «تَعِيهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ»
- ۱۰- شنیدنی ارزش دارد که همراه با فهم و حفظ باشد. «تَعِيهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ»
- ۱۱- نفخ در صور، از امور حتمی است. «فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ»